

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра безпеки життєдіяльності

Затверджено
на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
(протокол № 10/23 від “30” серпня 2023 р.)
Завідувач кафедри проф. З. М. Яремко

Силабус
з навчальної дисципліни «Охорона здоров'я дітей та шкільна гігієна»,
що викладається в межах
ОПП «Середня освіта (Інформатика)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
предметної спеціальності 014. 09 Середня освіта (Інформатика)

Львів 2023

Назва дисципліни	Охорона здоров'я дітей та шкільна гігієна
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Дорошенка, 41.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра безпеки життєдіяльності вул. Дорошенка, 41, каб. 97–99 (3-й поверх) тел.: +38-032-239-46-16 (завідувач кафедри) тел.: +38-032-239-45-47 (викладачі) e-mail: life.safety.dep@lnu.edu.ua www: http://www.lnu.edu.ua/life-safety/
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014.09 Середня освіта (Інформатика)
Викладачі дисципліни	Наливайко Наталія Володимирівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності
Контактна інформація викладачів	nataliya.nalyvayko@lnu.edu.ua https://www.lnu.edu.ua/life-safety/about/people/nalyvayko-nataliya-volodymyrivna/
Консультації по дисципліні відбуваються	вул. Дорошенка 41, ауд. 98 Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	Програма курсу: https://ami.lnu.edu.ua/course/okhorona-zdorov-ia-ditey-ta-shkilna-hihiiena Матеріали для вивчення курсу можна знайти за адресою: https://www.lnu.edu.ua/life-safety/study-materials/
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Охорона здоров'я дітей та шкільна гігієна» є нормативною дисципліною зі спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика), яка викладається в 8 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Вивчення дисципліни «Охорона здоров'я дітей та шкільна гігієна» формує компетентності (здатності) забезпечувати збереження і зміцнення особистого здоров'я учнів під час навчально-виховного процесу на основі: <i>знань</i> про чинники ризику захворювань та роль вчителя у запобіганні дитячим інфекціям та у підвищенні санітарної культури учнів і <i>вмінь</i> оцінювати функціональні стани систем організму дітей та стан потерпілих у разі екзогенних отруень та хімічних, термічних і фізичних ушкоджень та формувати здоровий спосіб життя.
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання, обов'язкові для того, щоб сформувати здоров'язбережувальну компетентність майбутніх фахівців, направлену як на збереження й зміцнення особистого здоров'я, так і здоров'я школярів під час навчально-виховного процесу через усвідомлення необхідності найбільшої цінності здоров'я. Тому у курсі представлено як огляд концепцій про функціонування організму людини як цілісної системи, чинники захворюваності, основні патологічні процеси, так і огляд процесів та інструментів, які потрібні для оцінювання функціонального стану систем організму, а також допомоги в

<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<p>загрозливих для життя школярів станах.</p> <p>Мета вивчення нормативної дисципліни «Охорона здоров'я дітей та шкільна гігієна» полягає у формуванні здоров'язбережувальної компетентності через опанування знаннями про функціонування організму людини як цілісної системи, чинники захворюваності, основні патологічні процеси, та практичними прийомами і навиками оцінювання функціонального стану систем організму, а також допомоги в загрозливих для життя станах.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бобрицька В.І. Анатомія, вікова фізіологія і шкільна гігієна: Навчально-методичний посібник для студ. небіологіч. спец. вищ. пед. навч. закладів / В. І. Бобрицька. – К. : Професіонал, 2004. – 80 с. - ISBN 966-8556-24-0. 2. Вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: підручник / [І. П. Аносов, В. Х. Хоматов, Н. Г. Сидоряк та ін.]. – Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2008. – 433 с. – ISBN 978-966-8563-92-8. 3. Наливайко Н. В. Невідкладна допомога: короткий виклад та тестові завдання : навч.-метод. посібник / Н. В. Наливайко, – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 268 с. – ISBN 978-966-613-991-0. 4. Ріст і розвиток людини: підручник / [В. С. Тарасюк, Н. В. Титаренко, І. Ю. Андрієвський та ін.] ; за ред. В.С. Тарасюка, І.Ю. Андрієвського. – К. : Медицина, 2008. – 400 с. – ISBN 978-966-8144-89-9. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бодров В.А. Інформаційний стрес: Навчальний посібник для вузів / В.А. Бодров. – М. : ПЕР СЕ, 2000. – 352 с. 2. Грибан В. Г. Валеологія: підручник для студентів вищ. навч. закладів / В. Г. Грибан. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 214 с. – ISBN 978F966F364F604F6. 3. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: навчальний посібник / П.А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 2004. – 487 с. – ISBN 966-642-212-3. 4. Маліков М.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів / М. В. Маліков, А. В. Сватсьєв, Н. В. Богдановська. – Запоріжжя: ЗДУ, 2007. – 246 с. – ISBN 966-599-284-8. 5. Маруненко І. М. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: курс лекцій / І. М. Маруненко, Є. О. Неведомська, В. І. Бобрицька. – вид. 2-е. – К. : Професіонал, 2006. – 480 с. – ISBN 966-8556-16-X. 6. Наливайко Н. В. Невідкладна допомога у разі гострих патологічних та екстремальних станів : навч.-метод. посібник / Н. В. Наливайко, Л. О. Баклицька, Н. Д. Крижановська, З. М. Яремко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 196 с. – ISBN 978-966-613-760-2. 7. Самойленко В. Б. Планування сім'ї / [В. Б. Самойленко, А. І. Мох, Г. Г. Рой, В. В. Мисік]. – К. : Здоров'я, 2007. – 224 с. – ISBN 978-966-460-001-6. <p>Інтернет-джерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Сайт кафедри безпеки життєдіяльності ЛНУ ім. І. Франка 12. Безкоштовний онлайн курс з домедичної допомоги для педагогів 13. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти

	<p><i>14. Профстандарт вчителя закладу загальної середньої освіти</i> <i>15. Сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я</i></p>
Обсяг курсу	<p>Загальний обсяг: 90 годин. Всього аудиторних занять: 32 годин, з них 16 години лекцій, 16 годин практичних занять. Самостійна робота: 58 годин.</p>
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 9: Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ФК 7: Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 5: . Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ПРН 6: Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'я збереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p>
Ключові слова	<p>Навчально-виховний процес, школярі, здоров'язбережувальний освітній простір, здоров'я, чинники ризику захворювань, захисно-компенсаторні реакції, патологічні процеси, шкільна гігієна, постава, короткозорість, статеве дозрівання, імунітет, ВІЛ/СНІД, епідемічний процес, санітарія.</p>
Формат курсу	<p>Очний</p>
	<p>Проведення лекцій, практичних робіт та консультації для кращого розуміння тем</p>
Теми	<p>Див. СХЕМУ КУРСУ*</p>

Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль: усне та письмове опитування, модульні тести, оцінка практичних завдань. Підсумковий контроль: залік в кінці семестру. Форма: письмовий, тестовий підсумковий контроль.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з “Безпеки життєдіяльності”, “Психології”, “Педагогіки”, “Фізичного виховання”
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Головними методами навчання є: <ul style="list-style-type: none"> • словесні методи (лекції, бесіди з елементами формування проблемних завдань); • наочні методи (мультимедійні презентації); • практичні методи (відпрацювання практичних навичок, вирішення кейсів); • проектно-орієнтовані (виконання проектної роботи, спрямоване на активізацію отриманих знань під час самостійної пізнавальної діяльності та вироблення навичок креативної діяльності); • проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи,
	спрямованих на активізацію отриманих знань під час аудиторних занять та виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності); <ul style="list-style-type: none"> • електронне навчання (e-learning); • мобільне навчання (m-learning).
Необхідне обладнання	Проектор, ноутбук, спірометри, тонометри, сантиметрові стрічки, ростомір, ваги медичні, фантоми для серцево-легеневої реанімації, маски-клапани, кровозупинні джгути.

<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40 • проектна робота: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10 • контрольні заміри (модулі): 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • залік: за результатами поточної успішності. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (проектна робота, вирішення кейсу).</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право. <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до контрольного заміру знань.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про здоров'я. 2. Валеологічні та соціальні складові здоров'я. 3. Показники та критерії оцінки рівня суспільного здоров'я. 4. Організм людини як єдине ціле. 5. Анатомо-фізіологічна характеристика системи організму. 6. Гомеостаз і регуляція функцій в організмі. Адаптаційні механізми та захисні реакції організму. 7. Реактивність організму.

8. Захисно-компенсаторні реакції (стрес, біль, запалення) гіпертонічний синдром.
9. Граничні та патологічні стани.
10. Поняття про етіологію та патогенез.
11. Хвороба як зниження реактивності організму.
12. Класифікація хвороб.
13. Симптоми, синдроми, форми перебігу хвороб.
14. Внутрішні та зовнішні чинники ризику захворювань.
15. Роль спадковості, конституції, віку та статі у виникненні захворювань.
16. Валеологічні особливості збалансованого раціонального харчування.
17. Чинники професійної захворюваності педагогів: стрес, порушення венозного кровообігу та перевантаження голосового апарату. Профілактичні заходи та відновлювальні методики.
18. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів.
19. Санітарно-гігієнічні вимоги до влаштування земельної ділянки та основних приміщень.
20. Повітряно-тепловий режим.
21. Вентиляція та опалення.
22. Гігієна води та водопостачання.
23. Гігієнічні вимоги до шкільного обладнання.
24. Організація навчально-виховного процесу.
25. Організація харчування та медичного обслуговування.
26. Санітарно-гігієнічна освіта учнів, формування здорового способу життя.
27. Вплив навчального процесу на здоров'я учнів.
28. Порушення опорно-рухового апарату, їхня профілактика.
29. Порушення зору, слуху у дітей, профілактика.
30. Поняття неврозу, його види.
31. Уявлення про стрес, його стадії.
32. Вагітність, умови нормального перебігу вагітності.
33. Проблеми статевого виховання дітей та підлітків.
34. Попередження вагітності і абортів у неповнолітніх.
35. Імунітет - універсальний механізм адаптаційної реакції організму.
36. Імунна система організму.
37. Види та механізм імунітету.
38. Первинні та вторинні імунодефіцити.
39. СНІД – етіологія, патогенез, перебіг, профілактика.
40. Сучасні проблеми та основи епідеміології.
41. Особливості перебігу інфекційних захворювань.
42. Роль санітарної культури населення у попередженні інфекційних захворювань.
43. Епідемічний процес.
44. Кваліфікація інфекційних захворювань.
45. Особливості вірусних інфекцій.
46. Грип, причина, ознаки, невідкладна допомога, профілактика.
47. Дитячі інфекційні хвороби, ознаки, невідкладна допомога, профілактика.
48. Харчові токсикоінфекції.
49. Вікові особливості органів дихання.
50. Поняття про життєву емність легень.
51. Вікові особливості крові та кровообігу, будови та роботи серця, реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження.
52. Вікові особливості опорно-рухового апарату.
53. Порушення опорно-рухового апарату, їхня профілактика.
54. Оцінювання постави.

	<p>55. Поняття неврозу, його види.</p> <p>56. Групи психічного здоров'я дітей.</p> <p>57. Вплив навчального процесу на здоров'я учнів.</p> <p>58. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі загрозливих для життя станів: гіпоглікемічної коми, епілепсії, нападу бронхіальної астми, теплового та сонячного ударів.</p> <p>59. Алгоритм оцінювання стану потерпілих у разі отруєнь.</p> <p>60. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі отруєння.</p> <p>61. Різновиди отрут і їхній вплив на організм людини.</p> <p>62. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі опіків, відморожень та електротравм. Поняття про опіки та опікову хворобу, відмороження.</p> <p>63. Класифікація електротравм.</p> <p>64. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі вивихів, переломів, кровотеч. Особливості перебігу травматичного шоку у дітей.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Вид заняття	Кількість годин				СР	Всього
	Ауд.	Л	ПС	ЛР		
К-сть годин в семестр	32	16	16		58	90
К-сть годин на тиждень	2	1	1		3,6	5,6

Тиж. год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 т 2 год	Організм як біологічна саморегульовальна функціональна система. Поняття про здоров'я. Валеологічні та соціальні складові здоров'я. Показники та критерії оцінки рівня суспільного здоров'я. Організм людини як єдине ціле.	Лекція	О 4	Самостійна робота – 4 год. Органи та системи органів.	День заняття
2 т 2 год	Оцінювання функціонального стану дихальної системи дітей та підлітків. Вікові особливості органів дихання. Вимірювання та оцінювання життєвої ємності легень. Розрахунок та оцінювання життєвого індексу. Визначення часу максимальної затримки дихання, проведення проби Серкіна.	Практичне заняття	О 1, О 2, О 4, Д 5, І 2	Самостійна робота – 2 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Вікові особливості органів дихання. Газообмін у легенях. Регулювання дихання в дитячому віці.	День заняття
3 т 2 год	Організм як біологічна саморегульовальна функціональна система. Анатомо-фізіологічна характеристика системи організму. Гомеостаз і регулювання функцій в організмі. Адаптаційні механізми та захисні реакції організму. Реактивність організму. Фізіологічне поняття про норму та патологію. Захисно-компенсаторні реакції (стрес, біль, запалення) гіпертонічний синдром. Граничні та патологічні стани.	Лекція	О 4 О 3, Д 2, Д 6	Самостійна робота – 4 год. Анатомо-фізіологічна характеристика систем організму. Медико-біологічні та психологічні причини шкідливих звичок. Поняття про біохімічну та психологічну залежність. Вплив наркоманії та токсикоманії на організм дорослих, дітей і майбутнього покоління.	День заняття
4 т 2 год	Оцінювання функціонального стану серцево-судинної системи дітей та підлітків. Вікові особливості крові та кровообігу, будови та роботи серця, реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Проведення динамічних функціональних проб з дозованим фізичним навантаженням (Проба Руф'є). Визначення адаптаційного потенціалу серцевосудинної системи.	Практичне заняття	О 2, О 3, О 4, Д 5, Д 6, І 2	Самостійна робота – 2 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Вікові особливості крові та кровообігу, будови та роботи серця, реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Склад крові. Нейрогуморальні впливи на діяльність серця і судин.	День заняття

5 т 2 год	Основні захисно-компенсаторні та патологічні процеси. Поняття про етіологію та патогенез. Хвороба як зниження реактивності організму. Класифікація хвороб. Симптоми, синдроми, форми перебігу хвороб. Чинники ризику захворюваності. Медико-біологічні та психологічні причини шкідливих звичок. Поняття про біохімічну та психологічну залежність. Вплив наркоманії та токсикоманії на організм дорослих, дітей і майбутнього покоління.	Лекція	О 1 О 3, Д 2, Д 6	Самостійна робота – 4 год. Шкідливий вплив алкоголю та нікотину на організм. Шкідливий вплив ігрової та інтернет-залежності на організм дітей та підлітків.	День заняття
6 т 2 год	Методика дослідження і оцінювання постави дітей та підлітків. Вікові особливості опорно-рухового апарату. Вимірювання та оцінювання показників маси тіла, зросту та обводу грудної клітки. Оцінювання постави.	Практичне заняття	О 1, О 2, О 4, Д 4, Д 5	Самостійна робота – 2 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Профілактика порушень опорно-рухового апарату у дітей та підлітків	День заняття
7 т 2 год	Чинники ризику захворюваності. Шкідливий вплив алкоголю та нікотину на організм. Шкідливий вплив ігрової та інтернет-залежності на організм дітей та підлітків.	Лекція	О 1	Самостійна робота – 4 год. Роль конституції, віку та статі у виникненні захворювань.	День заняття
8 т 2 год	Оцінювання психічного здоров'я дітей та підлітків. Характеристика основних етапів розвитку нервової системи у дітей і підлітків. Поняття неврозу, його види. Методика дослідження психологічного феномену тривожності. Методика дослідження функціонального стану людини. Методика дослідження психоемоційного стресу.	Практичне заняття	Д 1, Д 3	Самостійна робота – 4 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Психоневрологічні захворювання та стресові стани у дітей.	День заняття
9 т 2 год	Елементи шкільної гігієни. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів. Санітарно-гігієнічні вимоги до влаштування земельної ділянки та основних приміщень. Організація освітлення і вимоги до зорової роботи учнів. Повітряно-тепловий режим. Вентиляція та опалення.	Лекція	О 1, О 4	Самостійна робота – 4 год. Валеологізація навчального процесу.	День заняття
10 т 2 год	Елементи шкільної гігієни. Гігієна води та водопостачання. Гігієнічні вимоги до шкільного обладнання. Організація навчально-виховного процесу. Організація харчування та медичного обслуговування. Санітарно-гігієнічна освіта учнів, формування здорового способу життя.	Практичне заняття	О 1, О 4	Самостійна робота – 4 год. Гігієнічні вимоги до розкладу уроків.	День заняття

11 т 2 год	Медико-гігієнічне і статеве виховання дітей та підлітків. Вплив навчального процесу на здоров'я учнів. Порушення опорно-рухового апарату, їхня профілактика. Порушення зору, слуху у дітей, профілактика. Поняття неврозу, його види. Уявлення про стрес, його стадії.	Лекція	О 4, Д 2	Самостійна робота –4 год. Венеричні захворювання як результат випадкових статевих стосунків.	День заняття
12 т 2 год	Оцінювання стану школяра та надання домедичної допомоги у разі гострих порушень функціонування організму. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі загрозливих для життя станів: гіпоглікемічної коми, епілепсії, нападу бронхіальної астми, теплового та сонячного ударів.	Практичне заняття	О 3, Д 6, І 3	Самостійна робота – 4 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Поняття про цукровий діабет та бронхіальну астму – причини, симптоми, принципи лікування.	День заняття
13 т 2 год	Медико-гігієнічне і статеве виховання дітей та підлітків. Вагітність, умови нормального перебігу вагітності. Проблеми статевих виховання дітей та підлітків.	Лекція	О 4, Д 2	Самостійна робота – 4 год. Попередження вагітності і абортів у неповнолітніх.	День заняття
14 т 2 год	Оцінювання стану школяра та домедична допомога у разі екзогенних отруєнь. Алгоритм оцінювання стану потерпілих у разі отруєнь. Основні принципи надання домедичної допомоги у разі отруєння, вивихів, переломів, кровотеч. Основні чинники розвитку травматичного шоку у дітей та особливості надання домедичної допомоги дітям у стані травматичного шоку.	Практичне заняття	О 3, Д 6, І 3	Самостійна робота – 4 год. Попередня підготовка до практичної роботи: Різновиди отрут і їхній вплив на організм людини. Екзогенні отруєння. Поняття про опіки та опікову хворобу, відмороження та загальне замерзання. Класифікація електротравм. Особливості перебігу травматичного шоку у дітей	День заняття
15 т 2 год	Основи імунології та сучасні проблеми. Імунітет – універсальний механізм адаптаційної реакції організму. Імунна система організму. Види та механізм імунітету. Первинні та вторинні імунодефіцити. СНІД – етіологія, патогенез, перебіг, профілактика.	Лекція	Д 7	Самостійна робота – 4 год. СНІД як соціально небезпечне соціальне захворювання.	День заняття
16 т 2 год	Основи епідеміології та сучасні проблеми. Особливості перебігу інфекційних захворювань. Роль санітарної культури населення у попередженні інфекційних захворювань. Епідемічний процес. Класифікація інфекційних захворювань.	Практичне заняття	Д 2	Самостійна робота – 4 год. Туберкульоз та заходи профілактики.	День заняття